

Windenergie in Noord

5^e panelmeting stadsdeel Noord

Inleiding

Eind 2009 heeft O+S voor stadsdeel Noord een bewonerspanel opgezet. Dit panel telt momenteel 344 leden. O+S heeft vier keer een enquête uitgezet onder dit panel. De onderwerpen die aan de orde zijn gekomen waren sportvoorzieningen, culturele voorzieningen, dienstverlening en de economische crisis.

In het voorjaar van 2011 heeft het stadsdeel door O+S een vijfde meting onder het bewonerspanel laten uitvoeren. Stadsdeel Amsterdam-Noord wil graag samen met bewoners duurzame energievormen realiseren binnen de grenzen van Amsterdam-Noord. De doelstelling is om met een aantal grote windturbines tussen de 20% en 40% van het huishoudelijk energieverbruik van Amsterdam-Noord op te wekken in 2015. Het is nog niet duidelijk waar precies het stadsdeel de plaatsing van windmolens mogelijk kan maken, maar het stadsdeel hecht er belang aan dat de bewoners van Noord in een vroeg stadium worden geïnformeerd en betrokken. Tevens is het stadsdeel op zoek naar vernieuwende manieren voor bewoners en bedrijven in Noord om deel te nemen aan windenergie. Bijvoorbeeld door te investeren in windenergie of door groene stroom af te nemen. Daarom heeft men bewoners van Noord via het digitaal bewonerspanel gevraagd hun mening over de eventuele komst van windturbines in Noord te geven. Van de 344 uitgenodigde panelleden hebben 226 meegedaan, een respons van 66%.

Samenvatting

De panelleden staan positief tegenover windenergie in het algemeen. De helft van de panelleden gebruikt al een vorm van duurzame energie. Hoewel nog weinig bekend is over het project staat tweederde van de panelleden ook positief tegenover het windenergieproject in Noord. Dertien procent staat er negatief tegenover en 7% geeft aan dat hun houding afhangt van bepaalde voorwaarden. Voorstanders geven aan dat een windenergieproject milieuvriendelijk en een duurzaam project is. Tegenstanders geven als redenen dat het te hoge kosten met zich meebrengt, een te laag rendement heeft en dat het voor overlast zorgt. Ongeveer 40% van de panelleden wil deelnemen aan het windenergieproject als dit goedkoop is of leidt tot een iets hogere energierekening. Eén op de vijf wil waarschijnlijk of zeker investeren in het project. Ruim driekwart (79%) van de ondervraagden wil op de hoogte worden gehouden van alle fasen van het project. Men wil graag informatie over plaatsing van de windmolens, voorwaarden en mogelijkheden, investeringskosten en algemene informatie. De animo voor de geplande "winddag" is beperkt. Slechts één op de tien panelleden geeft aan van plan te zijn deze informatiedag te bezoeken.

Panel positief tegenover windenergie

Allereerst is de panelleden gevraagd hoe ze tegenover windenergie in het algemeen staan. Een grote meerderheid van de panelleden (80%) staat positief of zeer positief tegenover windenergie. Een op de tien panelleden (11%) staat er neutraal tegenover. En een kleine groep panelleden (8%) staat (zeer) negatief tegenover windenergie (zie tabel 1). Hoog opgeleide respondenten geven vaker aan positief tegenover windenergie te staan dan laag opgeleide respondenten.

Tabel 1 Houding tegenover windenergie (n=226) (procenten)

	%
zeer positief	38
positief	42
niet positief, maar ook niet negatief	11
negatief	5
zeer negatief	3
weet ik niet	1
totaal	100

Positieve en negatieve voorstellingen over deelname in windenergieproject

Omdat het stadsdeel nog niet precies weet hoe het windenergiepark vorm moet krijgen is de panelleden gevraagd wat zij zich voorstellen bij deelname aan een windenergie project. De uitkomst hiervan is tweedelig. Enerzijds worden positieve associaties gerapporteerd bij de voorstelling over deelname aan een degelijk project namelijk:

- het is een duurzame en milieuvriendelijke manier van energieopwekking
- het is een goed alternatief voor fossiele brandstoffen en kernenergie

Anderzijds worden ook negatieve associaties gerapporteerd bij de voorstelling over deelname aan een degelijk project namelijk:

- dat deelname leidt tot horizonvervuiling
- dat deelname hoge kosten met zich meebrengt

De helft gebruikt duurzame energie

Van de ondervraagde panelleden geeft meer dan de helft aan (55%) een vorm van duurzame energie te gebruiken, 42% doet dit niet en 3% weet het niet. Het gebruik van duurzame energie hangt samen met leeftijd en opleiding. Hoog opgeleiden panelleden geven vaker aan duurzame energie te gebruiken dan midden en laag opgeleiden panelleden. Verder blijken panelleden tussen de 35 en 49 jaar het vaakst groene stroom te gebruiken.

Plan toekomstig windenergieproject niet bij iedereen bekend

De panelleden is gevraagd of zij voor deelname aan dit onderzoek al iets hadden gehoord over een plan voor een toekomstig windenergieproject in Amsterdam Noord. Een kleine meerderheid (56%) van de respondenten geeft aan al eerder gehoord te hebben over een dergelijk plan. Een substantiële groep respondenten (43%) geeft echter aan niet eerder iets te hebben vernomen hierover. Mensen die zelf gebruik maken van duurzame energie blijken vaker op de hoogte te zijn van dit plan dan mensen die hier geen gebruik van maken.

Houding tegenover windenergieproject in Amsterdam Noord voornamelijk positief

Tweederde van de ondervraagde panelleden (65%) staat positief of zeer positief tegenover een windenergieproject in Amsterdam Noord. Van de panelleden geeft 14% aan hier negatief of zeer negatief tegenover te staan en 12% heeft een neutrale houding tegenover een dergelijk project. Een klein deel van de panelleden (7%) laat hun houding afhangen van bepaalde voorwaarden.

Tabel 2 Houding tegenover windenergieproject in Amsterdam Noord (n=226) (procenten)

	%
zeer positief	30
positief	35
niet positief, maar ook niet negatief	12
negatief	6
zeer negatief	7
dat hangt er vanaf	7
weet ik niet	2

Hoog opgeleiden staan vaker positief tegenover een windenergieproject in het stadsdeel dan laag opgeleiden. Daarnaast blijkt dat mensen die nu al gebruik maken van duurzame energie positiever tegenover het project in Noord staan dan mensen die geen duurzame energie gebruiken.

Duurzaamheid en milieuvriendelijkheid

De panelleden die positief zijn over een windenergieproject in Amsterdam hebben deze mening voornamelijk vanwege de onderstaande redenen:

- windenergie is milieuvriendelijk en duurzaam
- met windenergie wordt ingespeeld op toekomstige schaarste van andere energiebronnen (olie, steenkool)
- het is een oneindige voorraad energie
- windenergie is minder risicovol dan kernenergie

Kosten en overlast

De panelleden die negatief zijn over een windenergieproject in Amsterdam Noord hadden geven hiervoor de onderstaande redenen:

- windenergie heeft een te laag rendement (qua geld en milieu)
- het geeft overlast: horizonvervuiling en geluidsoverlast
- de hoge investeringskosten
- de aanwezigheid van betere alternatieven (o.a. zonne-energie)
- andere prioriteiten voor het stadsdeel

De panelleden die aangeven dat hun houding tegenover een windenergieproject in Amsterdam Noord afhankelijk is van bepaalde voorwaarden gaven als toelichting dat dit afhangt van:

- de locatie van het project
- de grootte van de windmolens
- de kosten van het project
- de mate van geluidsoverlast

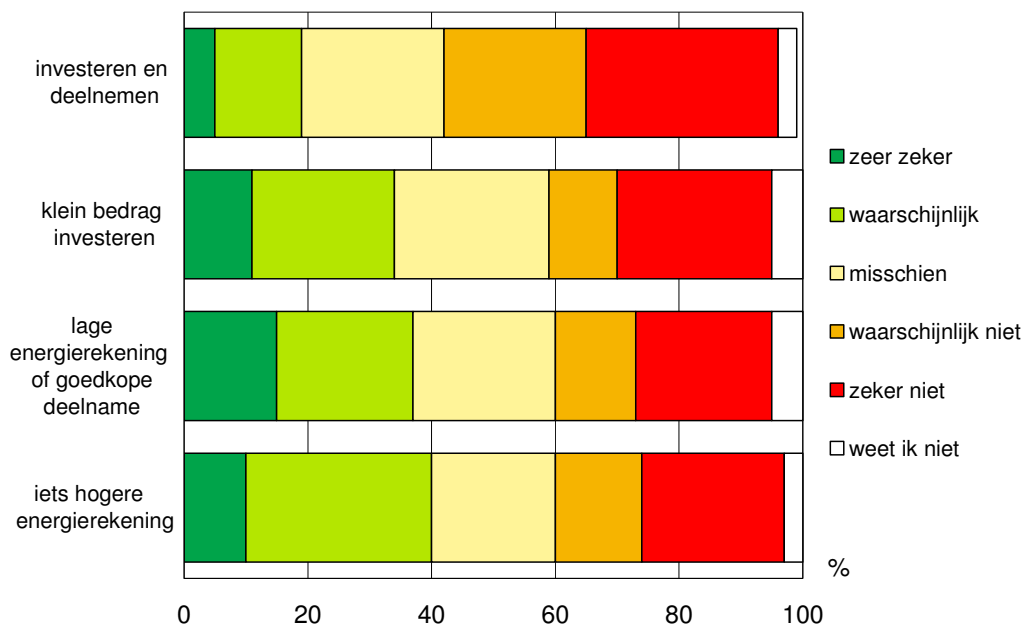
Deelname aan project onder verschillende voorwaarden

O+S heeft de panelleden gevraagd in hoeverre ze bereid zijn te investeren/participeren in het project onder verschillende voorwaarden. Deze voorwaarden zijn:

- Ik wil investeren en deelnemen (met een zeker risico en veel betrokkenheid)
- Ik wil investeren met een klein bedrag (met weinig risico's en met weinig zeggenschap/betrokkenheid bij de organisatie ervan)
- Ik wil alleen profiteren van een lage energierekening of alleen deelnemen als het goedkoop is
- Ik wil ook wel meedoen als de maandelijkse energierekening iets hoger is

Ongeveer vier van de tien panelleden zijn bereid om mee te doen als dat leidt tot een hogere energierekening. De minste animo (rond de 20%) is er om zelf te investeren met een hoog risico. In het algemeen zijn hoog opgeleiden vaker bereid deel te nemen in de geschetste situaties dan laag opgeleide panelleden. Panelleden die al gebruik maken van duurzame energie zijn ook vaker positief over deelname in de geschetste situaties.

Grafiek 3 Bereidheid tot deelname in het project per geschetste situatie (N=226) (procenten)

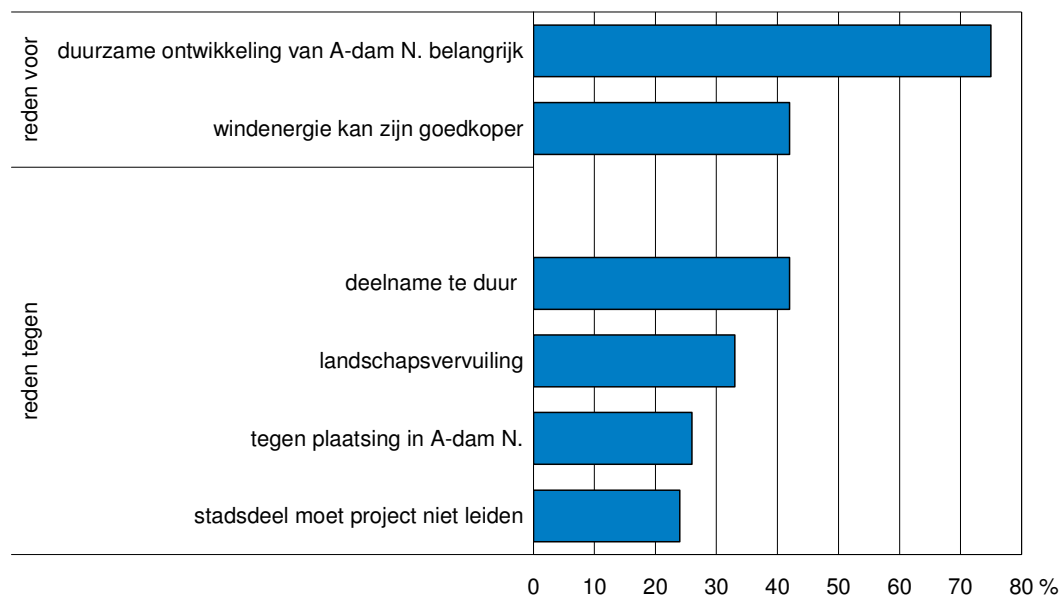
Bewoners willen in elke fase op de hoogte worden gehouden

Meer dan driekwart (79%) van de ondervraagden geeft aan op de hoogte te willen worden gehouden van alle fase van het project tot aan de plaatsing van de windturbines. Van de panelleden geeft verder 18% aan hier geen behoefte aan te hebben.

Belang van duurzaamheid voornaamste redenen om deel te nemen

Driekwart (75%) van de ondervraagden geeft aan het belang van een duurzame ontwikkeling van Amsterdam Noord te zien als reden om mee te doen. Panelleden met een hogere opleiding geven vaker deze reden op dan lager opgeleide panelleden. Tevens geven panelleden die al gebruik maken van duurzame energie vaker deze reden op dan panelleden die geen gebruik maken van duurzame energie. De reden dat windenergie goedkoper kan zijn, wordt door 42% van de ondervraagden gezien als reden om mee te doen aan het project. Eén op de tien panelleden ziet geen enkele reden om mee te doen. De voornaamste andere reden die men noemt is milieuvriendelijkheid.

Grafiek 4 Redenen voor of tegen deelname project (n=226) (procenten)

Kosten en landschapsvervuiling zijn redenen om niet deel te nemen

De redenen om niet mee te doen met een windenergieproject in Noord zijn minder eenduidig dan de reden om wel mee te doen. Het vaakst is genoemd dat deelname te duur is (42%, gevolgd door landschapvervuiling (33%). Ook is men tegen plaatsing in Noord (24%) of vindt men het geen taak van het stadsdeel (22%). Andere redenen die worden opgegeven zijn: gebrek aan inspraak, te weinig rendement en te groot risico.

Ondervraagden twijfelen over bezoek van informatiedag

Op 25 juni 2011 organiseert stadsdeel Noord een 'winddag' waar informatie verstrekt wordt over het windenergieproject in Amsterdam Noord. Van de ondervraagde panelleden geeft een op de tien (12%) aan dat men van plan is deze informatiedag te bezoeken. De meerderheid (59%) van de mensen gaat misschien naar deze informatiedag. Ongeveer een kwart (26%) van de ondervraagden geeft aan de informatiedag niet te bezoeken.

Verschillende type informatie gewenst

Panelleden die van plan zijn om de informatiedag te bezoeken hopen op verschillende type informatie. Een (ruime) meerderheid van de respondenten gaf aan informatie te willen over de plaatsing (81%), voorwaarden (70%), algemene informatie (65%) en investeringskosten (57%). Informatie over andere participanten (37%) wordt minder vaak genoemd als gewenste informatie op een dergelijke dag. Tot slot wil een klein percentage (7%) van de ondervraagde nog een andere vorm van informatie: opbrengsten, gevolgen voor de natuur en de rol van de gemeente/overheid.

Grafiek 5 Gewenste type informatie op “winddag” (n=226) (procenten)

